

De stemming van 10 november 2013

Ook deze week zijn er amper verschuivingen. PvdA zakt weer iets weg en de PVV komt weer wat terug, nadat vorige weken de PvdA iets gestegen was en de PVV iets gedaald.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	3-11-2013	10-11-2013	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	41	20	20		-21
PvdA	38	14	13	-1	-25
PVV	15	30	31	1	16
SP	15	24	24		9
CDA	13	16	16		3
D66	12	23	23		11
ChristenUnie	5	7	7		2
Groen Links	4	6	6		2
SGP	3	4	4		1
Partij voor de Dieren	2	3	3		1
50PLUS	2	3	3		1
Andere partij					
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	34	33	-1	-46
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	68	67	-1	-32

De beslissing van de PvdA om in te stemmen met de aanschaf van de JSF wordt gesteund door minder dan een kwart van de PvdA-kiezers uit 2012. Het heeft weinig effect op de peiling van deze week, omdat het overgrote deel van de PvdA-kiezers die tegen de aanschaf van de JSF is al eerder aangaf niet meer PvdA te stemmen. (Maar circa 30% van de kiezers die in september 2012 PvdA hebben gestemd geeft nu nog aan de PvdA te stemmen.)

	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Nedeland heeft een nieuw gevechtsvliegtuig nodig	39%	25%	56%	66%	45%	31%	11%	32%
Het is een goede beslissing om nu de JSF aan te schaffen	30%	17%	50%	63%	29%	20%	5%	26%
Het is een goede beslissing van de PvdA om in te stemmen met de aanschaf van de JSF	32%	17%	54%	55%	36%	23%	5%	27%

Aanstaande woensdag worden in vier gemeenten tussentijdse verkiezingen gehouden, 3 in Friesland en 1 in Zuid-Holland. Dit betreft in totaal bijna 2% van alle kiesgerechtigden in Nederland. Het interessante aan deze tussentijdse verkiezingen is dat ze ongeveer 4 maanden gehouden worden voorafgaande aan de gemeenteraadsverkiezingen in de rest van Nederland. Daarnaast probeert men er ook een soort landelijke trend uit te destilleren.

Om vanuit gemeenteraadsverkiezingen een soort landelijke trend te halen voor de partijen in de Tweede Kamer is eigenlijk ondoenlijk. Bij tussentijdse verkiezingen is dat nog sterker het geval, omdat de ervaring is dat de opkomst dan lager is dan bij "gewone" gemeenteraadsverkiezingen (die de laatste keer al relatief laag was met 54%).

Maar niet alleen die lagere opkomst maakt de vergelijkingen moeilijk. Het feit dat niet alle partijen in alle gemeenten meedoen en sommige van de landelijke partijen in geen van de gemeenten meedoen, zoals de PVV, maakt die vergelijking met de landelijke trend feitelijk onmogelijk.

Mocht men toch willen vergelijken dan moet men allereerst alleen maar per gemeente vergelijken met de uitslag van 4 jaar geleden. Daarbij dient dan ook nog rekening worden gehouden met het feit dat VVD en PvdA in maart 2010 een beduidend slechter resultaat haalde bij de gemeenteraadsverkiezingen dan in september 2012 bij de Tweede Kamerverkiezingen. De VVD stond begin maart 2010 in onze peiling op 20 zetels, hetzelfde aantal als nu, maar ongeveer de helft van de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van september 2012. De PvdA stond begin maart 2010 in onze peiling ongeveer 10 zetels hoger dan nu, maar 14 zetels minder dan bij de Tweede Kamerverkiezingen van september 2012.

Bij de andere partijen zien we de volgende verschillen tussen de peiling van begin maart 2010 en die van deze week: CDA stond toen 8 zetels hoger dan nu, SP stond 12 zetels lager dan nu, Groen Links stond 7 zetels hoger dan nu en D66 5 zetels lager dan nu. De PVV stond toen 4 zetels lager dan nu.

Daarnaast zullen per gemeente ook nog een aantal verschillen zijn ten aanzien van lokale issues. En ook is er een verschil in het aantal en de kracht van lokale partijen per gemeente.

De PVV doet aan geen van deze 4 gemeenteraadsverkiezingen mee. Uit onze peiling blijkt dat de huidige potentiële kiezers van de PVV bij de gemeenteraadsverkiezingen voor 80% hetzij niet opkomen of een lokale partij zullen stemmen. En als de SP ook niet aan de lokale verkiezingen meedoen dan is dit percentage zo'n 90%.

- zie volgende pagina

Op basis van de ervaringen uit het verleden kan woensdag het volgende verwacht worden: een overall lagere opkomst per gemeente dan bij de verkiezingen van 2010. Daarbij zullen de lokale partijen het goed doen, met wellicht zelfs extra grote uitschieters naar boven.

Voor zover het vergelijkbaar is zullen PvdA en Groen Links moeite hebben om in de buurt te komen van de uitslag van 4 jaar geleden. De SP en D66 lijken het, voor zover ze meedoen althans, beter te zullen doen dan 4 jaar geleden. Hoewel het CDA landelijk er wat slechter voor staat zal deze partij voordeel kunnen trekken van de -extra- lage opkomst.

Ten aanzien van de landelijke trend van de aanhang van de partijen zal de uitslag van woensdag dus heel weinig zeggen. Wel kan de uitslag - net als bij de tussentijdse verkiezingen van november 2009 - een vorm van voorbode zijn van de trend van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen over 4 maanden.